

**SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI
GMINNEGO PROGRAMU WSPIERANIA RODZINY
W SOPOCIE
NA LATA 2015-2017
ZA 2017 ROK**

Styczeń 2018

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Sopocie na lata 2015-2017 opracowany został w oparciu o założenia ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r.

Zapisy przytoczonej wyżej ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej realizuje w Sopocie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej (MOPS). Jest on jednostką organizacyjną Miasta Sopotu utworzoną przez Radę Miasta Sopotu, finansowaną w formie jednostki budżetowej i nie posiadającą osobowości prawnej MOPS działa w granicach administracyjnych Miasta Sopotu, a nadzór sprawuje Prezydent Miasta Sopotu.

Program uwzględnia lokalne uwarunkowania i nakreśla kierunki działań w perspektywie trzyletniej. Nadrzędnym ich celem jest wspieranie rodziny w jej opiekuńczo-wychowawczej funkcji względem dzieci oraz odpowiednich środków finansowych.

WSPIERANIE RODZINY

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie realizował zadania gminy w oparciu o przepisy ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 roku, realizując zadania wynikające z ww. programu.

Wsparcie dziecka i rodziny w środowisku opiera się na prowadzonej z rodziną pracy socjalnej, w którą wplatane są inne wzmacniające i wspierające formy pomocy. Pracownik socjalny korzystał w swojej pracy z takich instrumentów jak: poradnictwo specjalistyczne, wsparcie asystenta rodziny w środowisku, zapewnienie opieki dzieciom w placówce wsparcia dziennego, aktywizacja społeczno – zawodowa w Centrum Integracji Społecznej, prace społecznie-użyteczne, zespoły interdyscyplinarne, monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych w godzinach popołudniowych.

W roku 2017 w skład Sekcji ds. Rodzin wchodziło czterech pracowników socjalnych i trzech asystentów rodziny.

Liczbę rodzin korzystających ze wsparcia MOPS w Sopocie, w tym ilość rodzin niewydolnych w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego, przedstawia tabela poniżej.

Lista rodzin korzystających ze wsparcia MOPS w Sopocie.

<i>Wyszczególnienie</i>	2017
Liczba środowisk z dziećmi łącznie z rodzinami biologicznymi korzystających z pomocy	216
W tym liczba rodzin (z dziećmi) korzystających z pomocy	176
W tym rodziny niewydolne w prowadzeniu gospodarstwa domowego i w sprawach opiekuńczo-wychowawczych	75

W 2017 roku świadczone pomoc rodzinom z dziećmi w formie wsparcia Asystenta Rodziny. Celem wsparcia było wyrównywanie umiejętności społecznych niezbędnych do prawidłowego funkcjonowania rodziny. Asystenci rodziny pracują zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011r.

W 2017 r. wsparciem asystenta rodziny objęto 40 rodzin, z czego w 39 rodzinach występowała bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego.

W 2017 r. pracownicy Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej prowadzili monitoring środowisk wielodysfunkcyjnych poza godzinami pracy ośrodka w dni powszednie oraz w soboty. W działaniach uczestniczyło 5 pracowników (2 pracowników socjalnych oraz 3 psychologów). Monitoring był prowadzony w 30 rodzinach (w tym 24 rodziny z dziećmi) objętych pomocą tutejszego Ośrodka.

Rodziny objęte wsparciem Sekcji ds. Rodzin korzystają z konsultacji specjalistycznych oraz środowiskowych form pracy socjalnej takich jak: kolonie, ferie zimowe, festyny, zabawy mikołajkowe. Dodatkowo prowadzone były warsztaty manualne tj. warsztaty decupage oraz warsztaty kulinarne, świąteczne.

Cele programu wspierania rodziny

Misją niniejszego programu jest zapewnienie rodzinom i ich dzieciom na terenie Sopotu wielowymiarowego i zintegrowanego systemu wsparcia, szczególnie w sytuacjach kryzysu i w obliczu trudności życiowych.

Główne cele programu wsparcia rodzin naturalnych:

- edukowanie i wczesne interweniowanie w rodzinach przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych
- rozwijanie środowiskowych form pomocy rodzinie
- zapewnienie dzieciom z terenu Sopotu opieki, która gwarantowałaby zaspokojenie ich potrzeb psychofizycznych i właściwe warunki do prawidłowego rozwoju

Cele szczegółowe programu wsparcia rodziny i kierunki działań:

- **tworzenie spójnego systemu wspierania dziecka i rodziny**

Kierunki działań:

- **koordynowanie działań różnych instytucji i organizacji działających na rzecz dziecka i rodziny w Sopocie**

Jedynym z najważniejszych zasobów w systemie wspierania rodziny i pieczy zastępczej jest współpraca z lokalnymi instytucjami. Wśród podmiotów działających na rzecz wsparcia rodziny i pieczy zastępczej oraz zapewniających łatwy dostęp do specjalistów są:

1. Miejski Ośrodek Sportu i Rekreacji w Sopocie,
2. Młodzieżowy Dom Kultury w Sopocie,
3. Biblioteka Sopotka - Miniteka,
4. Liceum Ogólnokształcące nr 2 w Sopocie,
5. Akademia Tenisowa w Sopocie,
6. Kąpielisko Morskie Sopot,
7. Opera Leśna Sopot,
8. Sopotki Jacht Szkoleniowy „Alf”,
9. Stowarzyszenie „Sopotki Dom”,
10. Młodzieżowa Placówka Wychowawcza Caritas Archidiecezji Gdańskiej,
11. Sopotkie Centrum Organizacji Pozarządowych i Wolontariatu przy Stowarzyszeniu Na Drodze Ekspresji,
12. Centrum Integracji Społecznej w Sopocie,
13. Fundacja Profilaktyki i Promocji Zdrowia Meander,
14. Stowarzyszenie Rozwoju Zawodowego i Osobistego „Zielona Myśl”,

15. Fundacja Święty Pankracy,
16. Stowarzyszenie WIOSNA w ramach projektu „Szlachetna Paczka”,
17. Hotel Mera Spa w Sopocie,
18. Delikatesy Mrozińscy,
19. Sklep Spożywczy „Oliwka”.
20. Prywatny sponsor, który przekazał paczki świąteczne dla rodzin objętych wsparciem tutejszego Ośrodka.

- **wdrożenie kompleksowego systemu działań profilaktyczno – interwencyjnych obejmujących całą rodzinę**

W systemie pomocy dziecku i rodzinie działania prowadzi Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie – w zespole poradni zatrudnieni są psycholodzy, pedagogzy, lekarz psychiatra, terapeuta dziecięcy i młodzieżowy ds. diagnozy.

Sekcja do Spraw Rodzin w MOPS Sopot na stałe współpracuje z kuratorami, policją oraz pedagogami i wychowawcami ze wszystkich szkół, przedszkoli i żłobków sopockich.

W wyniku prowadzonych działań asystenta rodziny i pracownika socjalnego sytuacja w rodzinach poprawiła się i w 2017 r. 14 dzieci zagrożonych koniecznością zapewnienia opieki w pieczy zastępczej pozostało w środowisku/ rodzinie.

- **opracowanie i zorganizowanie systemu postępowania z rodziną zagrożoną umieszczeniem dziecka w placówce lub innej formie opieki zastępczej**

Zgodnie z Zarządzeniem Nr 23/2016 Dyrektora MOPS z dnia 25.05.2016r. została wprowadzona procedura nadzoru, kontroli, współpracy oraz działań podejmowanych na rzecz rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny i pracownika socjalnego.

- **rozpoznawanie i profesjonalna ocena zagrożeń dobra dziecka, wzmocnienie roli i funkcji rodziny**

Zespoły interdyscyplinarne dotyczące rodzin z dziećmi odbywały się z udziałem służb i instytucji sopockich oraz pracowników ośrodka w 2017 roku odbyły się łącznie 21 spotkań. Podczas spotkań omawiano główne problemy występujące w rodzinach z dziećmi oraz sporządzono plan pracy z rodziną przez poszczególne instytucje.

Kierunki działań:

- **umożliwienie rodzinom wymagających wsparcia łatwego dostępu do specjalistów**

W Sopockim systemie pomocy dziecku i rodzinie działania prowadzi również Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Sopocie – w zespole poradni pracują psycholodzy, pedagogzy, lekarz psychiatra dziecięcy i młodzieżowy, terapeuci.

W roku 2017 r. w związku z prowadzoną Procedurą Niebieskiej Karty były prowadzone konsultacje psychiatryczno-psychologiczne dla dzieci krzywdzonych i ich rodzin. Zadanie zrealizowała spółka Diagnozy i Terapii Sp. Z o.o. W trakcie realizacji zadania przeprowadzono łącznie 20 konsultacji psychiatryczno-

psychologicznych dla 7 dzieci doznających przemocy i deprivacji potrzeb rozwojowych, wskazujących trudności w funkcjonowaniu.

Rodziny korzystające ze wsparcia Sekcji ds. Rodzin objęte są również konsultacjami psychologicznymi i prawnymi, poradnictwem rodzinnym oraz pracą socjalną.

- **wzmocnienie rodziny działaniami wolontarystycznymi w celu wyrównywania deficytu rodziny**

W oparciu o posiadaną kadrę zorganizowano półkolonie zimowe (15 dzieci), kolonie letnie (17 dzieci) i zabawę mikołajkową dla dzieci (30 dzieci).

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie we współpracy z wolontariuszami organizował dla dzieci:

- korepetycje
- naukę języka Angielskiego

Ponadto organizowano zajęcia i festyny dla dzieci:

- ✚ Warsztaty manualne:

- w dniu 07.04.2017 r. uczestnicy wykonywali ozdoby świąteczne z wykorzystaniem styropianowych form o różnych wielkościach. Uczestnicy, mogli korzystać z różnych technik zdobień, co znacznie urozmaiciło zajęcia. W swoich pracach mieli możliwości wykorzystać wstążki, cekiny, koraliki, bibułę, gazety oraz wiele innych akcesoriów papierniczo-pasmanteryjnych. W trakcie warsztatów przedstawiane były filmy instruktażowe z propozycjami dekoracji. Każdy z obecnych, miał możliwość własnoręcznego wykonania spersonalizowanej pisanki, którą finalnie zabrał ze sobą do domu.
- w dniu 31.05.2017 r., uczestnicy własnoręcznie ozdabiali kuchenne, drewniane deski, techniką decupage. Każdy z uczestników przedstawiał swój oryginalny pomysł z wykorzystaniem kolorowych serwetek.
- w dniu 26.10.2017 r. uczestnicy wykonywali ozdobne lampiony i flakony z wykorzystaniem szklanych butelek i słoików o różnych wielkościach. Uczestnicy, mogli korzystać z różnych technik zdobień, których główną metodą był decupage, co znacznie urozmaiciło zajęcia. Każdy z uczestników przedstawiał swój oryginalny pomysł na zdobienie z wykorzystaniem kolorowych serwetek.
- w dniu 4.12.2017r, w ramach grupy wsparcia, odbyły się warsztaty Bożonarodzeniowe. Podczas warsztatów, uczestnicy robili ozdoby świąteczne z wykorzystaniem form styropianowych, drewnianych obręczy i szyszek o różnych wielkościach.

Celem zajęć było rozwijanie kreatywności, poszukiwanie innowacyjnych rozwiązań i rozwijanie umiejętności współdziałania w grupie. Zajęcia te ukazały alternatywę na spędzenie wolnego czasu i możliwość zaangażowania innych członków rodziny we wspólne działanie.

- ✚ Festyn

- w dniu 25.06.2017 r. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie Sekcja ds. Rodzin uczestniczyła w Pikniku Rodzinnym organizowanym przez Sopocki Klub Lekkoatletyczny, która przygotowała dla dzieci i całych rodzin ciekawe propozycje na wspólną zabawę. Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty kulinarne, podczas których dzieci wraz z rodzicami (nawet dwulatki) robiły owocowe szaszłyki. Również zabawy ruchowe, np. kolorową chustą czy przeciąganie liny sprawiły uczestnikom ogromną radość. Dla najmłodszych przygotowaliśmy Kącik Malucha z kolorowankami.

- W dniu 28.05.2017 r. po raz 3, dzięki GSC Yachting odbył się Żeglarski Dzień Dziecka. W imprezie brały udział dzieci rodzin objętych wsparciem MOPS, rodzin zastępczych i dzieci z Domu Dziecka „Na Wzgórzu” w Sopocie. W 1,5 godz. rejsie po zatoce brało udział 16 os. wraz z opiekunami. Celem zabawy na regatowych jachtach było promowanie aktywnego stylu życia. Nad bezpieczeństwem uczestników czuwali wykwalifikowani sternicy. Po rejsie odbył się poczęstunek w restauracji White Marlin oraz rozdanie upominków od sponsorów. Pogoda oraz humory dopisywały uczestnikom przez całe spotkanie.

- **pomoc metodyczna dla osób pracujących z rodziną dysfunkcyjną**

Odbyły się spotkania dla rodziców z rodzin objętych pomocą ośrodka:

- Z cyklu warsztatów kulinarnych dla rodziców. W całym roku 2017 odbyło się 9 spotkań w których uczestniczyło następująco 11 osób (średnio w jednym spotkaniu wzięło udział 5 osób).
- Z cyklu warsztatów manualnych dla rodziców odbyły się cztery warsztaty, w których wzięło udział 10 osób.

Celem ww. grup było zminimalizowanie skutków wykluczenia społecznego oraz uświadomienie rodzicom wagi uczestnictwa i partycypacji w życiu społecznym.

- **rozwijanie umiejętności rodzicielskich**

W zakresie edukowania i wczesnego interweniowania w rodzinach mających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych w 40 rodzinach prowadzono pogłębioną pracę socjalną, poprzez wsparcie asystenta rodziny. Spośród tych rodzin 6 osób skorzystało z indywidualnych konsultacji z psychologiem w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej, 6 rodziców uczestniczyło w zajęciach grupowych w Szkole dla Rodziców, które odbywały się w Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej oraz Szkole Podstawowej Nr 9 w Sopocie.

Kierunki działań:

- **tworzenie grup wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo - wychowawczych**

W 2017 roku prowadzono zajęcia warsztatów „Kulinaria” podczas których rodzice uczyli się przygotowywania posiłków oraz uczestniczyli w zajęciach z psychologiem. Celem ww. warsztatów jest przekazanie wiedzy i umiejętności dotyczących przygotowywania pożywnych i smaczných posiłków, uświadomienie jak istotną rolę w życiu rodziny odgrywają wspólne posiłki. Z uwagi na obecność psychologa były podejmowane podczas wspólnej pracy ważne zagadnienia dotyczące prawidłowego funkcjonowania rodziny i wytworzenie poczucia empatii oraz wsparcia między uczestnikami zajęć. Odbyło się 9 spotkań, w których uczestniczyło średnio 5 rodziców. W 2017 roku łącznie w grupie edukacyjnej „kulinaria” uczestniczyło 11 rodziców. Podczas blisko 4-letniej działalności Grupy Edukacyjnej „Kulinaria” wzięło w niej udział ok. 30 osób. Efektem tych spotkań był spory zbiór przepisów na smaczne, zdrowe i niedrogie dania. Działania grupy zostały podsumowane w formie książki kucharskiej, w której znalazło się w niej w sumie 49 przepisów z podziałem na dania główne, zupy, sałatki i przekąski oraz desery, ciasta i ciasteczka a także dokumentacja zdjęciowa ze spotkań grupy.

- **zapewnienie rodzinom łatwego dostępu do specjalistów**

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie pracując z rodzinami poprzez wsparcie pracownika socjalnego zapewnia dostęp do specjalistów: psycholog, prawnik, asystenta rodziny oraz w ramach Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej – psycholog, pedagog oraz w ramach konsultacji lekarza psychiatry dziecięcego i młodzieżowego.

- **wspomaganie funkcji opiekuńczo – wychowawczych rodziny poprzez formy wsparcia dziennego**

Systemowa pomoc rodzinie możliwa jest dzięki wsparciu działających na terenie Sopotu placówek wsparcia dziennego prowadzonych przez:

- Stowarzyszenie „Sopocki Dom”
- Caritas.

W 2017 roku z zajęć w placówkach wsparcia dziennego skorzystało 47 dzieci (Stowarzyszenie „Sopocki Dom” – 36 dzieci, Caritas – 11 dzieci).

Kierunki działań:

- **tworzenie grup edukacyjnych dla rodziców wymagających pomocy w sprawach opiekuńczo-wychowawczych**

Powyższe działania prowadziła Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w ramach programów psychoterapeutycznych „Szkoła dla Rodziców” w której uczestniczyło 6 rodziców, natomiast w konsultacjach indywidualnych uczestniczyło 6 matek. Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie prowadził warsztaty manualne w których uczestniczyło łącznie 10 osób.

- **udzielanie wsparcia rodzinom niezaradnym przez asystenta rodziny**

W roku 2017 wsparciem asystenta rodziny objętych było 40 rodzin. Asystent rodziny towarzyszył rodzicom w wprowadzeniu zmian w swoim myśleniu, zachowaniu oraz otoczeniu, niezbędnych do tego, aby środowisko rodzinne sprzyjało bezpieczeństwu i prawidłowemu rozwojowi dzieci. Asystent wspierał rodzinę, udzielał porad rodzinnych, inspirujących do podejmowania zmian w życiu, pomagał przezwycięzać problemy opiekuńczo-wychowawcze. Asystent rodziny spotykał się z rodziną w domu oraz w uzasadnionych sytuacjach towarzyszył członkom rodziny przy załatwianiu spraw urzędowych.

- **organizowanie zajęć opiekuńczo – wychowawczych w ognisku wychowawczym**

Zgodnie z Ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej w ramach ogniska wychowawczego jest „Sopocki Dom”. Z uczestnictwa w zajęciach w 2017 roku skorzystało 36 dzieci. Ognisko wychowawcze, jakim jest Stowarzyszenie „Sopocki Dom”, podejmuje działania wychowawcze, opiekuńcze, które wpływają na poprawę sytuacji dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych. W sytuacjach kryzysowych udziela wsparcia psychologicznego dzieciom i młodzieży. Do uczestnictwa w zajęciach kierują pracownicy socjalni Sekcji Rodzin Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie.

- **organizowanie zajęć pozaszkolnych w świetlicach środowiskowych**

Na terenie Sopotu w 2017 roku zajęcia pozaszkolne wspomagające prawidłowe funkcjonowanie dzieci w rodzinach realizowane w ciągu dnia odbywały się w:

- „Sopocki Dom” który podejmuje działania wychowawcze, opiekuńcze, które wpływają na poprawę sytuacji dzieci, młodzieży oraz osób niepełnosprawnych, udziela wsparcia psychologicznego dzieciom i młodzieży w sytuacjach kryzysowych,

- Młodzieżowa Placówka Wychowawcza działająca przy Caritas zapewniająca młodzieży z terenu Sopotu udział w pozalekcyjnych zajęciach, między innymi zabawach interakcyjnych, zajęciach fotograficznych, informatycznych, plastycznych, wyjściach w teren np. do kina, na bilard, wspólnych wyjazdach; jest także miejscem, gdzie można skorzystać z intensywnych korepetycji.

-Świetlica terapeutyczna przy ul. Haffnera przy Zespole Szkół Nr 3 przeznaczona jest dla dzieci w wieku od 7 do 14 lat. Zajęcia oparte na dostarczaniu dziecku odpowiednio zorganizowanych doświadczeń społecznych mogą wywołać zmianę nieprawidłowych wzorców zachowań. Szczególną uwagę zwrócono na kształtowanie osobowości dziecka i wspieranie jego rozwoju.

- **stwarzanie warunków do powstawania rodzin wspierających**

W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie aktywnie poszukiwał rodzin wspierających poprzez wyszukanie tych rodzin wśród rodzin z bliskiego otoczenia klientów tutejszego Ośrodka. Dodatkowo prowadzono akcję informacyjną dot. rodzin wspierających podczas Pikniku Rodzinnego organizowanego przez Sopocki Klub Lekkoatletyczny

- **pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dzieci i młodzieży**

Pomoc w zagospodarowaniu czasu wolnego dla dzieci i młodzieży organizowały placówki wsparcia dziennego tj. Stowarzyszenie „Sopocki Dom” oraz Młodzieżowa Placówka Wychowawcza prowadzona przez Caritas. W 2017 roku z zajęć w placówkach wsparcia dziennego skorzystało 47 dzieci (Stowarzyszenie „Sopocki Dom” – 36 dzieci, Caritas – 11 dzieci).

Kierunki działań:

- **organizowanie wypoczynku letniego i zimowego dzieciom i młodzieży z rodzin wymagających wsparcia**

W 2017 roku tutejszy Ośrodek zorganizował ferie zimowe dla 15 dzieci. Podczas ferii zimowych dzieci uczestniczyły w:

- zajęciach sportowych w Szkole Podstawowej nr. 8 w Sopocie,
- zajęciach edukacyjno-manualnych w Grodzisku Sopot,
- zajęciach twórczych „Wariacje na biel, czerń i kawałek podłogi” w Młodzieżowym Domu Kultury
- warsztatach plastycznych „Kolorowy Zygzak” organizowanym w Bibliotece Sopockiej - Minitace.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopocie zorganizował wypoczynek letni w którym uczestniczyło 11 dzieci. Dzieci wyjechały na kolonie do Białego Dunajca. Dodatkowo Kuratorium Oświaty w Gdańsku przekazało do tutejszego Ośrodka 6 miejsc na kolonię letnią dla dzieci w Muszynie.

Poza działaniami zorganizowanymi przez Ośrodek dzieci skorzystały z działań innego organizatora:

- ✚ Stowarzyszenie „Sopocki Dom”, które zorganizowało:
 - Zimowisko:
 - Wdzydze Kiszewskie 18 dzieci,

- Kolonie letnie:
 - Brachlewo – 20 dzieci.
 - ✚ Caritas Młodzieżowa Placówka Wychowawcza
 - Zimowisko
 - Jelenia Góra - 13 dzieci
 - Kolonie letnie
 - Tatry – 13 osób.
- **organizowanie różnorodnych zajęć i imprez okolicznościowych dla dzieci z rodzin wymagających wsparcia**

W 2017 roku w okresie przedświątecznym pracownicy zorganizowali:

- ✚ Paczek świątecznych otrzymanych od sponsorów skorzystało 108 dzieci.
- ✚ Zabawę mikołajkową w Młodzieżowym Domu Kultury w Sopotcie, w której uczestniczyło łącznie 30 dzieci. Podczas zabawy choinkowej odbywały się różnego rodzaju konkursy świąteczne. W trakcie zabawy dzieci miały zapewnione suchy prowiant oraz napój. Po wspólnej dwugodzinnej zabawie przybył oczekiwany wcześniej Św. Mikołaj, który rozdawał wszystkim dzieciom prezenty.
- ✚ Zabawę choinkową w Hotelu „Sheraton” dla rodzin zatrudnionych w Hotelu oraz 20 dzieci objętych pomocą tutejszego Ośrodka. Podczas zabawy choinkowej rodzice z dziećmi korzystali z atrakcji zorganizowanych przez Hotel. W trakcie zabawy, które prowadziły elfy oraz śnieżynki pojawił się Święty Mikołaj, który rozdał prezenty dla wszystkich dzieci uczestniczących w zabawie.
- ✚ Akcję świąteczną pt. „Listy do Św. Mikołaja” która odbyła się w LO nr 2 w Sopotcie. W trakcie spotkania dzieci pisały list do świętego Mikołaja. W akcji wzięło udział 20 dzieci, finałem akcji było uroczyste wręczenie prezentów przez Świętego Mikołaja.

- **prowadzenie działań środowiskowych (festyny, półkolonie)**

W 2017 roku Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Sopotcie we współpracy z lokalnymi instytucjami zorganizował ferie zimowe dla 15 dzieci.

Pracownicy Sekcji ds. Rodzin z Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopotcie uczestniczyli w Pikniku Rodzinnym organizowanym przez Sopotcki Klub Lekkoatletyczny. Przygotowano dla dzieci i całych rodzin ciekawe propozycje na wspólną zabawę. Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty kulinarne, podczas których dzieci wraz z rodzicami (nawet dwulatki) robiły owocowe szaszłyki. Również zabawy ruchowe, np. kolorową chustą czy przeciąganie liny sprawiły uczestnikom ogromną radość. Dla najmłodszych przygotowaliśmy Kącik Malucha z kolorowankami.

- **przywracanie prawidłowego funkcjonowania rodzin**

W zakresie działań Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopotcie rodziny mogły skorzystać z terapii psychologicznej, poradnictwa prawnego i rodzinnego. W wyniku prowadzonych działań asystenta rodziny i pracownika socjalnego sytuacja w rodzinach poprawiła się i w 2017 r. 14 dzieci zagrożonych koniecznością zapewnienia im opieki w pieczy zastępczej pozostało w środowisku/ rodzinie.

Kierunki działań:

- **umożliwienie skorzystania z terapii rodzinom wymagających wsparcia**

W Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w ramach programów psychoterapeutycznych w warsztatach „Szkoły dla Rodziców” uczestniczyło 6 rodziców, w konsultacjach indywidualnych uczestniczyło 6 matek.

- **umożliwienie skorzystania z mediacji**

W 2017 r. 2 rodziny skorzystały z możliwości uczestnictwa w mediacji, które prowadzi wykwalifikowany pracownik Caritas w Sopocie.

- **przygotowanie rodzin biologicznych do powrotu dzieci funkcjonujących w zastępczych formach opieki**

Praca socjalna z rodzinami biologicznymi, których dzieci przebywały w pieczy zastępczej prowadzona była w 8 środowiskach.

Kierunki działań:

- **podejmowanie działań na rzecz przywracania więzi rodzinnych**

Przywracanie więzi rodzinnych, rozwijanie właściwych wzorców więzi podejmowano poprzez pogłębioną pracę socjalną pracownika socjalnego oraz wsparcie przez asystenta rodziny w 40 rodzinach niewydolnych opiekuńczo-wychowawczo wymagających wsparcia i pokierowania w prawidłowym wychowaniu dzieci.

- **umożliwienie rodzicom udziału w różnego rodzaju terapii**

Rodzice mogli skorzystać w:

- ✚ Punkcie Interwencji Kryzysowej Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sopocie konsultacje psychologiczne.
- ✚ Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Sopocie terapiach i treningach, programach psychoterapeutycznych i programach edukacyjnych.
- ✚ SPZOZ Uzdrowisku Sopot Ośrodka Promocji Zdrowia i Terapii Uzależnień w konsultacjach lekarskich i psychologicznych, diagnozie, poradnictwie, terapii indywidualnej i grupowej, zajęciach psychoedukacyjnych, treningach umiejętności interpersonalnych.

Wskaźniki badane w procesie ewaluacji programu:

1. Liczba zatrudnionych asystentów rodziny: 3
2. Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny, liczba dzieci w tych rodzinach: 40 rodzin ogółem / 63 dzieci.
3. Liczba przeprowadzonych szkoleń dla kandydatów na rodziny wspierające : 0
4. Liczba zawartych umów na utworzenie rodzin wspierających: 0.
5. Liczba dzieci, które powróciły do środowiska z pieczy zastępczej: 3

6. Liczba placówek wsparcia dziennego: 2.
7. Liczba dzieci, które miały zapewnioną opiekę w placówce wsparcia dziennego: 47
8. Liczba osób, które brały udział w grupach wsparcia, zajęciach szkoły dla rodziców narastająco: 14
9. Rodzaj i ilość prowadzonych projektów socjalnych, w ramach których realizowane były działania opisane w niniejszym programie: 0

Szkolenia pracownika socjalnego w 2017r.

1. „Szkolenie asystentów rodzin z Ustawy za życiem”. Gdańsk 31.01.2017 r. w wymiarze 7 h.
2. „Handel ludźmi”, Gdynia 25.04.2017 r. w wymiarze 8 h.
3. „Pierwsza pomoc”, Sopot 26.05.2017 r. w wymiarze 3 h.
4. VII Sympozjum – „Więcej niż profilaktyka – od diagnozy do reintegracji”, Sopot 01.06.-02.06.2017 r. w wymiarze 14 h
5. „Trudny Klient”, Sopot 7.06.2017 r. w wymiarze 1,5 h.
6. „Rozmowa z dzieckiem krzywdzonym”, Sopot 24.10.2017 r. w wymiarze 6 h.
7. "Gdy konflikt rodziców staje się trudny dla dziecka", Sopot 06.11.2017 r. w wymiarze 7 h.
8. Stowarzyszenie Niebieska Linia -"Praca z osobą krzywdzącą", Sopot 15.11.2017 r. w wymiarze 6 h.
9. „Przeciwdziałanie manipulacji klientów OPS", Gdańsk 14.12.2017 r. w wymiarze 6 h.

Szkolenia asystentów rodziny w 2017r.

1. „Szkolenie asystentów rodzin z Ustawy za życiem”. Gdańsk 31.01.2017 r. w wymiarze 7 h.
2. „Plan pracy z rodziną i plan pomocy dziecku. Współpraca asystenta rodziny z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej -teoria a rzeczywistość”. Gdańsk 21.02.2017 r. w wymiarze 5 h.
3. Konferencje „Skąd ta nadrucliwość” – Kartuszy 20.03.2017 r. w wymiarze 6 h.

4. Asystentura rodziny w zakresie wsparcia kobiet w ciąży i rodzin „ Za życiem”. Rekomendacje metodyczne i organizacyjne. Warszawa 3.04.2017 r. w wymiarze 8 h.
5. „Handel ludźmi”, Gdynia 5.05.2017 r. w wymiarze 8 h.
6. VII Sympozjum – „Więcej niż profilaktyka – od diagnozy do reintegracji”, Sopot 01.06.-02.06.2017 r. w wymiarze 14 h.
7. „Czy to jeszcze przyjaźń czy to już kochanie? O seksualności dzieci i młodzieży” Sopot 6.10.2017 r. w wymiarze 8 h.
8. „Rozmowa z dzieckiem krzywdzonym”, Sopot 24.10.2017 r. w wymiarze 6 h.
9. „Uzależnienie i współuzależnienie – pojęcie i mechanizmy. Jak pomagać”. Sopot 20.12.2017 r. w wymiarze 6 h.

Budżet Programu w 2017 roku

L.p.	Struktura finansowania działań w ramach Programu	Plan w zł	Realizacja w zł	% realizacji (4:3)
1	2	3	4	5
	Ogółem: <i>w tym:</i>	345.300,00	499.962,28	145%
2.	Zatrudnienie specjalistów do prowadzenia poradnictwa	17.000,00	0	0%
3.	Zatrudnienie asystentów rodziny	120.000,00	134.861,52	112%
4.	Działania środowiskowe – organizacja festynów, półkolonii zimowych, zabaw choinkowych	2.800,00	6.050,00	216%
5.	Działania środowiskowe – grupy edukacyjne	1.000,00	1.472,76	147%
6.	Szkolenie asystentów rodziny	4.500,00	549,00	12%
7.	Szkolenie rodzin wspierających	1.500,00	0	0%
8.	Powołanie rodzin wspierających	3.500,00	0	0%
9.	Zapewnienie wypoczynku letniego	10.000,00	8.129,00	81%
10.	Zapewnienie opieki dzieciom w placówce wsparcia dziennego	185.000,00	348.900,00	188%